

ปัจจัยพระดันดับที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

THE MULTI-LEVEL FACTORS AFFECTING TO STUDENTS' QUALITY OF PRIMARY
SCHOOLS UNDER PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICES
IN THE NORTHEAST, THAILAND

พิจิตร พรหมจรรย์* สมคิด สร้อยน้ำ และนวัตกร หอมสิน

Pijit Prommajaree Somkid Sroinam and Nawattakorn Hormsin

Pijiton1975@gmail.com*, sroinam@gmail.com and nawattakorn_h@yahoo.com

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จ.อุดรธานี 41000

Educational Administration, Faculty of Education Administration, Udon Thani Rajabhat University,
UdonThani 41000 Thailand

*Corresponding Author E-mail: pijiton1975@gmail.com Tel. 08 3361 6875

(Received: August 10, 2018; Accepted: October 8, 2018)

บทคัดย่อ: การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพระดันดับคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) ค้นหาปัจจัยระดับนักเรียน ระดับครูและระดับผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน และ 3) สร้างโมเดลพระดันดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นผู้บริหารโรงเรียน 48 คน ครู 96 คน และนักเรียน 1,440 คน รวม 1,584 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มี 4 ฉบับ คือ 1) สำหรับผู้บริหารโรงเรียน 2) สำหรับครูผู้สอน 3) สำหรับนักเรียน และ 4) แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .942, .944, .882 และ .947 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์พระดันดับด้วยโปรแกรม HLM 7 ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยระดับนักเรียน พบว่า เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจในการเรียน และพฤติกรรมการเรียน ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, .05 และ .05 ตามลำดับ ปัจจัยระดับครู ได้แก่ คุณภาพการสอนและบรรยากาศในการเรียนการสอน ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ และปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารและกระบวนการบริหารคุณภาพ ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) โมเดลพระดันดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แสดงในรูปโมเดลสมการดังนี้ $QUALITY=4.287^{**}+0.051^{**}LEAD+0.039^{**}PROC+0.101^{**}TEAC+0.042^{*}ENVI+0.052^{**}ATTI+0.106^{*}ATTI*TEAC+0.092^{**}ATTI*ENVI+0.034^{*}MOTI+0.020^{*}MOTI*PROC+0.038^{**}MOTI*BEHA-0.029^{*}MOTI*CLIM+0.056^{*}LEAR+0.248^{**}LEAR*TEAC+0.105^{*}LEAR*ENVI$

คำสำคัญ: ปัจจัยพระดันดับ คุณภาพของนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษา

Abstract: The objectives of this research were 1) to study the students' quality level of primary schools under Primary Educational Service Area Offices in the Northeast, Thailand, 2) to find the student-level factors, teacher-level factors and school administrator-level factors that affect to the students' quality and 3) to construct a Multi-level model of factors that affect to the students' quality of primary schools under Primary Educational Service Area Offices in the Northeast, Thailand. The sample comprised 1,584 people. They were 48 administrators, 96 teachers and 1,440 students selected by Multi-stage sampling. The research instruments were 4 types of questionnaire: (1) for school administrators, (2) for teachers, (3) for students and (4) questions

about students' quality. The reliability value of the questionnaires were .942, .944, .882 and .947 respectively. The data were analyzed using percentage, mean and Standard Deviation. Multi-level model was analyzed using HLM7 program of Window software. The results of this research were as follows: 1) The students' quality of primary schools under Primary Educational Service Area Offices in the Northeast, Thailand was at a high level. 2) For the student factors, it was found that the learning attitude, the learning motivation and the learning behavior affecting to students' quality was statistically significant at .01, .05 and .05 levels respectively. For the teacher factors, it was found that the teaching quality and the atmosphere of instruction affecting to students' quality were statistically significant at .01 and .05 levels respectively. For the administration factor, it was found that the leadership and the quality management process affecting to students' quality was statistically significant at .01 level. And 3) The Multi-level model of factors that affect to the students' quality of primary schools under Primary Education Service Area Offices in the Northeast, Thailand was illustrated as a mixed model below:

$$\text{QUALITY} = 4.287^{**} + 0.051^{**} \text{LEAD} + 0.039^{**} \text{PROC} + 0.101^{**} \text{TEAC} + 0.042^{**} \text{ENVI} + 0.052^{**} \text{ATTI} + 0.106^{**} \text{ATTI} * \text{TEAC} + 0.092^{**} \text{ATTI} * \text{ENVI} + 0.034^{**} \text{MOTI} + 0.020^{**} \text{MOTI} * \text{PROC} + 0.038^{**} \text{MOTI} * \text{BEHA} - 0.029^{**} \text{MOTI} * \text{CLIM} + 0.056^{**} \text{LEAR} + 0.248^{**} \text{LEAR} * \text{TEAC} + 0.105^{**} \text{LEAR} * \text{ENVI}$$

Keywords: Multi-level; Students' quality; Primary Schools

1. บทนำ

ยุคโลกาภิวัตน์เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การเตรียมคนให้พร้อมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง คนที่มีความพร้อมต้องมีทั้งความรู้ ความสามารถ ซึ่งคนที่มีความรู้ความสามารถก็เป็นผลมาจากได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ การศึกษาจึงมีความสำคัญเพราะ "การศึกษาสร้างคน คนสร้างชาติ" ดังนั้น หัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาคือการสร้างและพัฒนาคนเพื่ออนาคตของประเทศ [1] การให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งประเทศไทยพยายามยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยการปฏิรูปและพัฒนาระบบการศึกษาให้ดีขึ้น เป้าหมายสำคัญคือคุณภาพของนักเรียน โดยคุณภาพการศึกษาพิจารณาจากคุณภาพของนักเรียน [2] แต่หลังการปฏิรูปการศึกษาเกือบสองทศวรรษคุณภาพการศึกษายังตกต่ำ ผลการประเมินผลการสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-net) และคะแนนการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ 50 ความสามารถทางการแข่งขันชั้นนำของโลก (IMD) อยู่อันดับท้ายๆ ชี้ความสามารถในการแข่งขันทั่วโลกยังไม่เป็นที่น่าพอใจ หน่วยงานส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ส่งผลต่อความสามารถในการพัฒนาและศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ [3] จากสภาพปัญหาดังกล่าวจึงสมควรได้รับการปรับปรุงพัฒนาอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะในศตวรรษที่ 21 คนในยุคนี้จะต้องมีทักษะและสมรรถนะสูงในการเรียนรู้และปรับตัว [4] หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน โดยเน้นให้นักเรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ กล่าวคือนักเรียนที่มีคุณภาพต้องมีมาตรฐานตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยเฉพาะคุณภาพผู้เรียนตามสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี [5] หากนักเรียนมีคุณลักษณะตามนี้ก็แสดงว่านักเรียนมีคุณภาพด้วย ซึ่งการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยทั้งระดับผู้บริหารโรงเรียน ระดับครูและระดับนักเรียน เพราะว่าการบริหารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายต้องอาศัยปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากรในโรงเรียนและด้านนักเรียน [6]

หน่วยงานการจัดการศึกษาโดยธรรมชาติแล้วแบ่งลักษณะการบริหารเป็นลำดับขั้นหลายระดับ ดังที่ ศิริชัย กาญจนวาสี [7] กล่าวว่า การดำเนินงานทางการศึกษาจะมีลักษณะเป็นลำดับขั้น การบริหารระดับสูงจะมีอิทธิพลต่อการบริหารในระดับรองลงมา เป็นลำดับขั้นตอน ทำให้ตัวแปรที่เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุในระดับสูงกว่าส่งผลต่อตัวแปรในระดับที่ต่ำกว่าเป็นทอดๆ และตัวแปรที่อยู่ในระดับเดียวกันและต่างระดับกันจะมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตลอดเวลาซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของพหุระดับ ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลเพียงระดับเดียวจะก่อให้เกิดข้อขัดแย้งเกี่ยวกับโครงสร้างของข้อมูลไม่เหมาะสมกับธรรมชาติของข้อมูล แต่สำหรับการวิเคราะห์พหุระดับจะมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับโครงสร้างและธรรมชาติของข้อมูลทางการศึกษา ซึ่งมีหลายวิธี แต่ละวิธีก็มีข้อดีและข้อจำกัดแตกต่างกันไป [8] จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาปัจจัยพหุระดับที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีรูปแบบ

การศึกษาและการวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอยกรณี 3 ระดับ คือระดับนักเรียน ระดับครู และระดับผู้บริหารโรงเรียน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับครู และปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

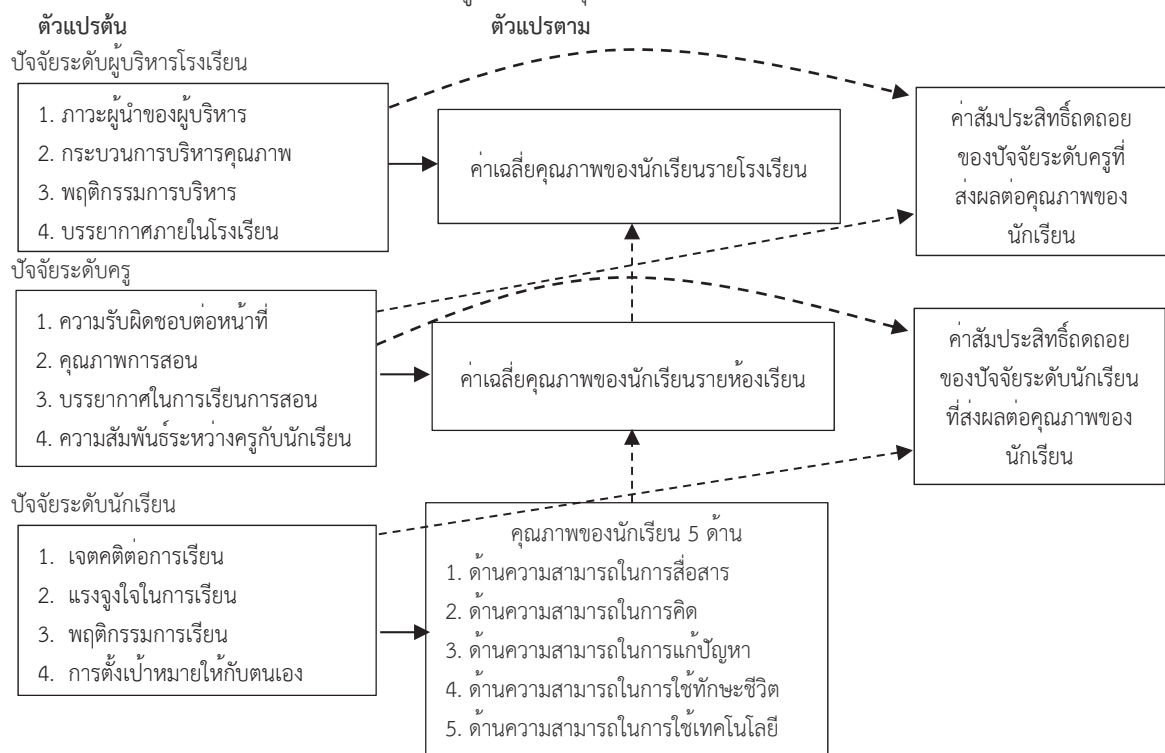
2.3 เพื่อสร้างโมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับครู และปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. สมมุติฐานการวิจัย

ปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับครู และปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัยเรื่องปัจจัยพหุระดับที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ดังนี้ ปัจจัยระดับนักเรียนได้สังเคราะห์จากงานวิจัยของ รุ่งทิพย์ พรหมศิริ [9] เลิศทิวิศ ยอดล้ำ [10] และจุฬาลักษณ์ โสระพันธ์ [11] จากแนวคิดของ วิจารณ์ พานิช [4] และ Wood [12] โดยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจในการเรียน พฤติกรรมการเรียน และการตั้งเป้าหมายให้กับตนเอง ส่วนปัจจัยระดับครูได้สังเคราะห์จากงานวิจัยของ รุ่งทิพย์ พรหมศิริ [9] เจษฎาภรณ์ อันแก้ว [13] เตือน พิมพ์จันทร์ [14] ปารณีย์ ขวัญกิจวงศ์ [15] Danielson [16] และ McKinsey & Company [17] โดยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ คุณภาพการสอน บรรยากาศในการเรียนการสอน และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน สำหรับปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียนได้สังเคราะห์จากงานวิจัยของ สุเมธ สาเล่า [18] มานะ สินธุวงษานนท์ [19] ภัคพร บุญเคล้า [20] ดวงเดือน แก้วฝ่าย [21] เตือน พิมพ์จันทร์ [14] และ Danielson [16] ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร กระบวนการบริหารคุณภาพ พฤติกรรมการบริหาร และบรรยากาศภายในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงได้สรุปเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ใช้หน่วยการวิเคราะห์ คือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2560 ดังนั้น ประชากรจึงประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 12,403 คน ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 13,717 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 215,386 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 241,506 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียน 48 คน ครู 96 คน และนักเรียน 1,440 คน รวม 1,584 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับครู และปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ส่วนตัวแปรตาม คือ คุณภาพของนักเรียน 5 ด้าน คือ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความสามารถในการคิด ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีทั้งหมด 90 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการเท่ากับ 1.00 ทุกข้อคำถาม มีทั้งหมด 4 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน 4 ด้าน 24 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .942 ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน 4 ด้าน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .944 ฉบับที่ 3 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน 4 ด้าน 19 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .882 และฉบับที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพนักเรียน 5 ด้าน 27 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .947

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ แบบบริการด่วนพิเศษ (Express Mail Service: EMS) ทั้งหมด จากนั้นได้ติดตามเก็บข้อมูลด้วยตนเอง รอรับทางไปรษณีย์ และประสานทางโทรศัพท์ ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืนมาร้อยละ 100

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป HLM 7 โดยดำเนินการตามขั้นตอน คือ วิเคราะห์โมเดลว่าง (Null Model) วิเคราะห์โมเดลอย่างง่ายระดับ 1 (Simple Model-level 1) วิเคราะห์โมเดลไฮโพเททิกอลระดับ 2 (Hypothetical Model-level 2) และวิเคราะห์โมเดลไฮโพเททิกอลระดับ 3 (Hypothetical Model-level 3) ซึ่งแต่ละขั้นตอนใช้สถิติทดสอบค่าอิทธิพลคงที่ (Fixed Effect) ด้วยค่าที (t-test) และทดสอบค่าอิทธิพลสุ่ม (Random Effect) ด้วยค่าไคสแควร์ (χ^2 -test) ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลพหุระดับครั้งนี้ยึดตามแนวทางของโมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น (Hierarchical Linear Model : HLM) ซึ่งพัฒนาโดย Raudenbush & Bryk [22] และได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูลในแต่ละระดับ

9. ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

9.1 ผลการศึกษาระดับคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพของนักเรียน

คุณภาพของนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
ด้านความสามารถในการสื่อสาร	4.24	0.32	คุณภาพระดับมาก
ด้านความสามารถในการคิด	4.28	0.41	คุณภาพระดับมาก
ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	4.23	0.34	คุณภาพระดับมาก
ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	4.30	0.39	คุณภาพระดับมาก
ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	4.39	0.32	คุณภาพระดับมาก
รวม	4.29	0.36	คุณภาพระดับมาก

จากตารางที่ 1 พบว่าคุณภาพของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกคือด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมาคือด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ($\bar{X} = 4.30$) และอันดับสุดท้ายคือด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.23$)

9.2 ผลการศึกษาปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับครูและปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ตัวแปรต้นระดับนักเรียน ระดับครู และระดับผู้บริหารโรงเรียน ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของนักเรียน

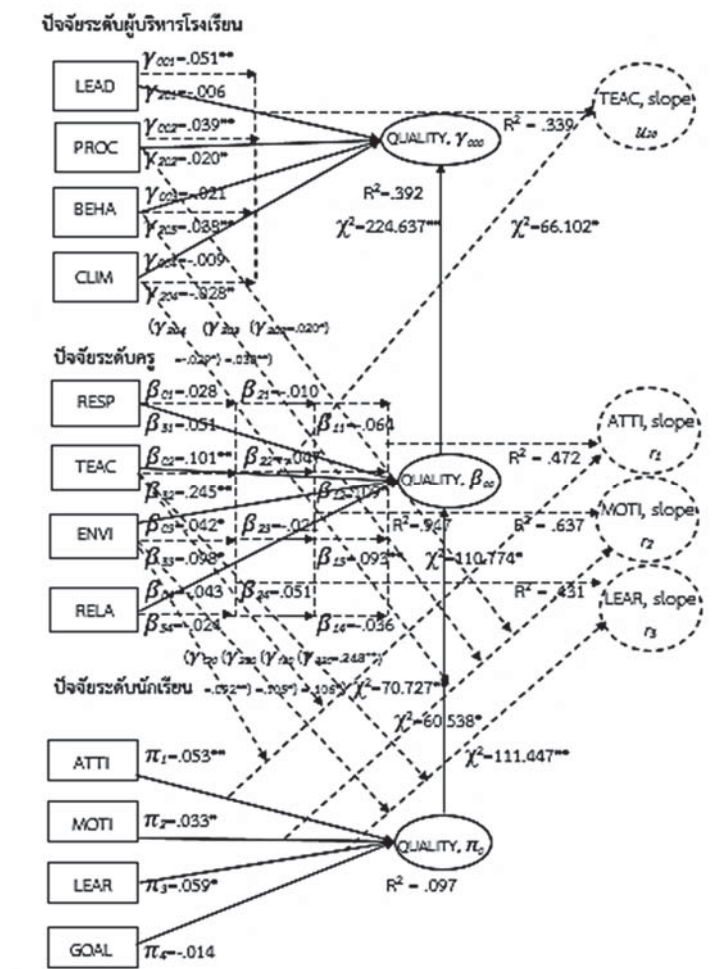
อิทธิพลคงที่ (Fixed Effect)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	Std. Error	t-ratio	df	p-value
1. สำหรับการทำนายค่าเฉลี่ยคุณภาพของนักเรียน (QUALITY, π_0)					
ค่าเฉลี่ยรวม (γ_{000})	4.287**	0.019	221.452	43	0.001
ค่าอิทธิพลภาวะผู้นำของผู้บริหาร (LEAD, γ_{001})	0.051**	0.013	3.887	43	0.001
ค่าอิทธิพลกระบวนการบริหารคุณภาพ (PROC, γ_{002})	0.039**	0.013	2.952	43	0.005
ค่าอิทธิพลพฤติกรรมกรรมการบริหาร (BEHA, γ_{003})	-0.021	0.018	-1.138	43	0.262
ค่าอิทธิพลบรรยากาศภายในโรงเรียน (CLIM, γ_{004})	-0.009	0.016	-0.565	43	0.575
ค่าอิทธิพลความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของครู (RESP, γ_{010})	0.028	0.028	0.968	80	0.336
ค่าอิทธิพลคุณภาพการสอนของครู (TEAC, γ_{020})	0.101**	0.030	3.361	80	0.001
ค่าอิทธิพลบรรยากาศในการเรียนการสอนของครู (ENVI, γ_{030})	0.042*	0.020	2.064	80	0.042
ค่าอิทธิพลความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (RELA, γ_{040})	-0.043	0.027	-1.595	80	0.115
2. สำหรับการทำนายค่าอิทธิพลเจตคติต่อการเรียน (ATTI slope, π_1)					
ค่าอิทธิพลเฉลี่ยเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน (ATTI, γ_{100})	0.052*	0.018	2.840	47	0.007
ปฏิสัมพันธ์กับความรับผิดชอบของครู (RESP, γ_{110})	-0.064	0.048	-1.350	80	0.181
ปฏิสัมพันธ์กับคุณภาพการสอนของครู (TEAC, γ_{120})	0.106*	0.048	2.223	80	0.029
ปฏิสัมพันธ์กับบรรยากาศในการเรียนการสอนของครู (ENVI, γ_{130})	0.092**	0.034	2.693	80	0.009
ปฏิสัมพันธ์กับบรรยากาศในการเรียนการสอนของครู (RELA, γ_{140})	-0.035	0.045	-0.766	80	0.446
3. สำหรับการทำนายค่าอิทธิพลแรงจูงใจในการเรียน (MOTI slope, π_2)					
ค่าอิทธิพลเฉลี่ยแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน (MOTI, γ_{200})	0.034*	0.014	2.376	43	0.022
ปฏิสัมพันธ์กับภาวะผู้นำของผู้บริหาร (LEAD, γ_{201})	-0.006	0.010	-0.634	43	0.530
ปฏิสัมพันธ์กับกระบวนการบริหารคุณภาพ (PROC, γ_{202})	0.020*	0.010	2.024	43	0.049
ปฏิสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการบริหาร (BEHA, γ_{203})	0.038**	0.014	2.725	43	0.009
ปฏิสัมพันธ์กับบรรยากาศภายในโรงเรียน (CLIM, γ_{204})	-0.028*	0.012	-2.370	43	0.022
ปฏิสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของครู (RESP, γ_{210})	0.014	0.034	0.402	80	0.689
ปฏิสัมพันธ์กับคุณภาพการสอนของครู (TEAC, γ_{220})	-0.041	0.039	-1.057	80	0.294
ปฏิสัมพันธ์กับบรรยากาศในการเรียนการสอนของครู (ENVI, γ_{230})	-0.018	0.025	-0.720	80	0.474
ปฏิสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (RELA, γ_{240})	0.048	0.035	1.338	80	0.169
4. สำหรับการทำนายค่าอิทธิพลพฤติกรรมการเรียน (LEAR slope, π_3)					
ค่าอิทธิพลเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน (LEAR, γ_{300})	0.056*	0.023	2.381	47	0.021
ปฏิสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของครู (RESP, γ_{310})	0.050	0.057	0.880	80	0.381
ปฏิสัมพันธ์กับคุณภาพการสอนของครู (TEAC, γ_{320})	0.248**	0.058	4.290	80	0.001
ปฏิสัมพันธ์กับบรรยากาศในการเรียนการสอนของครู (ENVI, γ_{330})	0.105*	0.042	2.487	80	0.015
ปฏิสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (RELA, γ_{340})	-0.015	0.054	-0.271	80	0.787
5. สำหรับการทำนายค่าอิทธิพลการตั้งเป้าหมายให้กับตนเอง (GOAL slope, π_4)					
ค่าอิทธิพลเฉลี่ยการตั้งเป้าหมายให้กับตนเอง (GOAL, γ_{400})	-0.016	0.016	-0.969	47	0.337

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัจจัยระดับนักเรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แรงจูงใจในการเรียน และพฤติกรรมการเรียนส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยระดับครู ได้แก่ คุณภาพการสอน และบรรยากาศในการเรียนการสอน ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารและกระบวนการบริหาร คุณภาพ ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตัวแปรปฏิสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย พบว่า คุณภาพการสอนของครูมีปฏิสัมพันธ์กับเจตคติต่อการเรียนและพฤติกรรมการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ส่วนบรรยากาศในการเรียนการสอน มีปฏิสัมพันธ์กับเจตคติต่อการเรียนและพฤติกรรมการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 สำหรับตัวแปรกระบวนการบริหารคุณภาพและพฤติกรรมการบริหาร มีปฏิสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 และบรรยากาศภายในโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์เชิงลบกับแรงจูงใจในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9.3 โมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับครู และปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 โมเดลพหุระดับของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน

10. อภิปรายผลการวิจัย

10.1 ระดับคุณภาพของนักเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันเป็นยุคของเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้นทุกคนจึงต้องพยายามปรับตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลงนี้ เช่น มีการติดต่อสื่อสารออนไลน์มากขึ้น มีการใช้คอมพิวเตอร์มาช่วยในการทำงานมากขึ้น เป็นต้น ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือความสามารถในการ

แก้ปัญหา ซึ่งอาจเนื่องมาจากนักเรียนยังขาดทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ เมื่อพบสถานการณ์ปัญหาจริงก็ไม่สามารถวางแผนเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาได้ จึงหาวิธีแก้ปัญหาในทางที่ไม่พึงประสงค์ เป็นต้น แต่ทั้งนี้โดยภาพรวมแล้วคุณภาพของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะโรงเรียนให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาที่ยึดคุณภาพตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่ดีตามสมรรถนะสำคัญทั้งห้าประการ [5] ประกอบกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาต้องการเน้นที่คุณภาพของนักเรียนโดยมีเป้าหมายจัดการศึกษาให้ทั่วถึงมีคุณภาพและเสมอภาค [23] ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของกุลฑริ พิกุลแกม [24] ที่วิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คุณภาพของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลวิจัยของดวงเดือน แก้วผาย [21] ที่วิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ระดับคุณภาพของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

10.2 ผลการศึกษาปัจจัยระดับนักเรียน พบว่า เจตคติต่อการเรียน ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนแรงจูงใจในการเรียน และพฤติกรรมการเรียนส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการตั้งเป้าหมายให้กับตนเองเป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

10.2.1 เจตคติต่อการเรียน ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของนักเรียน อาจเป็นเพราะว่านักเรียนมีทัศนคติที่ดี มีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน ชอบในสิ่งที่ได้เรียนรู้ในทุกวิชาที่ครูสอน สนใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ พึงพอใจในสื่อ อุปกรณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย เรียนรู้เข้าใจ ตลอดจนพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูจัดให้ทั้งในและนอกชั้นเรียนจึงส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของจุฬาลักษณ์ โสระพันธ์ [11] ที่วิจัยเรื่อง โมเดลเชิงสาเหตุของการใช้รูปแบบเป้าหมายทักษะชีวิตที่มีผลต่อคุณภาพนักเรียนพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงสูงสุดที่มีต่อคุณภาพของนักเรียนคือ เจตคติต่อการเรียนมีน้ำหนักมากที่สุด รองลงมาคือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความสนใจในการเรียน

10.2.2 แรงจูงใจในการเรียน ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของนักเรียน นอกจากนี้พบว่าพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนและกระบวนการบริหารคุณภาพโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียน นั่นคือพฤติกรรมการบริหารและกระบวนการบริหารคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวแปรที่กระตุ้นให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนมีความกระตือรือร้น เกิดแรงขับที่อยากจะเรียนรู้ จึงพยายามมุ่งมั่นตั้งใจเรียนเพื่อไปสู่เป้าหมายนั้น อีกทั้งนักเรียนได้รับแรงบันดาลใจจากแบบอย่างที่ดีทั้งจากพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร จากกระบวนการบริหารที่มีคุณภาพของครู เช่น จัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความสนใจของนักเรียน มีวิธีการสอนใหม่น่าสนใจ ใช้หลักจิตวิทยาโน้มน้าวจิตใจให้เกิดแรงขับที่อยากจะเรียนซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Steers and Porter [25] ที่ว่าการที่บุคคลมีแรงจูงใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะมีแรงขับภายในทำให้บุคคลนั้นแสดงปฏิกิริยาตอบสนองตามแรงขับ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของภักพร บุญเกล้า [20] ที่วิจัยเรื่องยุทธวิธีการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก โดยใช้ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในเขตตรวจราชการที่ 13 พบว่า พฤติกรรมครูจูงใจในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Krug [26] ที่สรุปว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีพฤติกรรมด้านการส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน

10.2.3 พฤติกรรมการเรียน ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนมีพฤติกรรมเรียนที่ดีมีความรับผิดชอบ รู้จักใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ มีการเตรียมตัวในการเรียนให้พร้อมจะเรียนรู้ ตั้งใจใฝ่ศึกษา อ่าน คิด เขียนบันทึก มีสมาธิในการเรียน มีเทคนิคในกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งพฤติกรรมเรียนเหล่านี้ได้ปฏิบัติอยู่เป็นประจำอย่างต่อเนื่องจนเกิดนิสัยการเรียนรู้ (Study Habit) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งทิพย์ พรหมศิริ [9] ที่วิจัยเรื่องปัจจัยเชิงพหุระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา พบว่าแรงจูงใจในการเรียน พฤติกรรมการเรียน และเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถของนักเรียน ผลการวิจัยของเลิศวิธ ยอดล้ำ [10] ที่วิจัยเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยรวมต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ในการฝึกอบรมสูงสุดคือ พฤติกรรมการเรียน

10.2.4 การตั้งเป้าหมายให้กับตนเอง เป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ทราบเป้าหมายในอนาคตของตนเองอย่างชัดเจน ยังค้นหาความถนัดและความสนใจของตนเองไม่พบ ส่งผลทำให้ไม่มีแรงจูงใจหรือไม่มีแรงบันดาลใจในการเรียนรู้

10.3 ผลการศึกษาปัจจัยระดับครู ได้แก่ คุณภาพการสอน และบรรยากาศในการเรียนการสอน ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนความรับผิดชอบหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นตัวแปรที่ไม่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

10.3.1 คุณภาพการสอนของครูส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน นอกจากนี้ยังมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน มีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีการเตรียมการสอนที่ดี จัดการเรียนรู้หลากหลาย ใช้เทคนิคการสอนแบบ Active Learning โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกาญจนา บุญภักดีและภาไพกาญจน์ อินทร์น้อย [27] ที่ว่าการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning จะเน้นที่ผู้เรียนและเน้นด้านทักษะปฏิบัติเป็นสำคัญ ดังนั้น ครูต้องมีทักษะการสอนที่ดี มีความชำนาญ เลือกสื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียน วัดประเมินผลอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ Danielson [16] ที่พบว่าความรู้และทักษะของครูส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพราะครูต้องออกแบบการเรียนรู้และประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ McKinsey and Company [17] ที่วิจัยเพื่อค้นหาวิธีการที่ดีที่สุดในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งสรุปว่าการยกระดับผลการเรียนได้ดีที่สุดคือการปรับปรุงคุณภาพการสอนของครู

10.3.2 บรรยากาศในการเรียนการสอนส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่าบรรยากาศในการเรียนการสอนมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับเจตคติต่อการเรียนและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูจัดบรรยากาศในชั้นเรียนได้น่าเรียน ดึงดูดใจนักเรียน กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ จัดที่นั่งยืดหยุ่น ตามกิจกรรมการเรียนรู้ พุดคุยทักทาย ให้ความเมตตา ให้ความรู้สึกรอบนเป็นกันเอง ดูแลเอาใจใส่กับนักเรียนด้วยความรัก กระตุ้นให้นักเรียนสนใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Danielson [16] ที่กล่าวถึงการสอนที่ดีครูจะต้องจัดบรรยากาศในห้องได้ดีด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของเจษฎาภรณ์ อันแก้ว [13] ที่พบว่า บรรยากาศในชั้นเรียนและคุณภาพการสอนของครูมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของปารณีย์ ขวัญกิจวงศ์ธร [15] ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน คือ บรรยากาศในการเรียนการสอน

10.3.3 ความรับผิดชอบหน้าที่ ไม่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน อาจเป็นเพราะว่า ภาระงานของครูที่ต้องรับผิดชอบมีมากกว่างานในหน้าที่ เช่น งานพิเศษ งานนโยบาย งานประเมิน การประชุม ทำให้ครูรับผิดชอบหน้าที่อื่นๆ มากขึ้น ส่งผลให้งานด้านการเรียนการสอนซึ่งเป็นงานในหน้าที่หลักลดน้อยลง สอนไม่ได้เต็มที่ ไม่เต็มตามศักยภาพตามที่วางแผนไว้

10.3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ไม่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน อาจเนื่องจากว่า ครูอาจจะมีความสัมพันธ์กับนักเรียนมากเกินไปจนทำให้นักเรียนไม่ยำเกรง ซึ่งถึงแม้ว่าครูกับนักเรียนจะมีความสนิทสนมกัน เป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อกัน ก็เป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งในการจัดกิจกรรมต่างๆ ซึ่งไม่ได้หมายความว่านักเรียนจะมีคุณภาพ แต่สิ่งที่ส่งผลต่อคุณภาพจริงๆ ของนักเรียน คือ การสอนที่มีคุณภาพ และการจัดบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดี ต่างหากที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนโดยตรง

10.4 ผลการศึกษาปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และกระบวนการบริหารคุณภาพ ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อภิปรายผลได้ดังนี้

10.4.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนใช้อิทธิพลต่อพฤติกรรมของครูและนักเรียนโดยตรงด้วยลักษณะของการสั่งการให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จ เช่น มอบนโยบายลดการบ้านเพื่อให้นักเรียนมีเวลาค้นคว้าเพิ่มเติมมากขึ้น บางกิจกรรมผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องดำเนินการด้วยตนเองตามหน้าที่ เช่น เป็นผู้ฝึกอบรม เป็นวิทยากรให้ความรู้ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ Danielson [16] รวบรวมไว้และสรุปว่าหัวใจสำคัญของผู้บริหารคือการมีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภักพร บุญเคล้า [20] ที่วิจัยเรื่องยุทธวิธีพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก โดยใช้ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในเขตตรวจราชการที่ 13 พบว่าปัจจัยด้านภาวะผู้นำส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของเดือน พิมพ์จันทร์ [14] ที่วิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 พบว่ากลยุทธ์ที่สำคัญ คือ การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ

10.4.2 กระบวนการบริหารคุณภาพส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน และกระบวนการบริหารคุณภาพมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่าผู้บริหารมีการวางแผนทิศทางการทำงานอย่างเหมาะสม มีเป้าหมายชัดเจน เช่น มีการวางแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ทุกขั้นตอนมีการกำกับ นิเทศ ติดตามงานตามขั้นตอนกระบวนการทำงาน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุเมธ สาเล่า [18] ที่วิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารที่มี

คุณภาพส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของมานะ สันธวงษานนท์ [19] ที่วิจัยเรื่องปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนคือกระบวนการบริหารคุณภาพ

ส่วนพฤติกรรมกรรมการบริหารและบรรยากาศภายในโรงเรียน แม้จะไม่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนโดยตรง แต่ก็เป็นตัวแปรที่มีปฏิสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน โดยเฉพาะตัวแปรด้านบรรยากาศภายในโรงเรียนพบว่า มีปฏิสัมพันธ์เชิงลบกับแรงจูงใจในการเรียนแสดงว่าบรรยากาศในโรงเรียนไม่ได้ส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรเน้นบรรยากาศในการเรียนการสอนซึ่งส่งผลโดยตรงต่อนักเรียนมากกว่า

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ระดับคุณภาพของนักเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดควรกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนด้านนี้ โดยประเด็นแรกที่จะต้องเน้น คือ “การพัฒนาทักษะความสามารถในการแก้ปัญหา” เพื่อยกระดับคุณภาพด้านทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนให้สูงขึ้น

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยระดับนักเรียน ที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน คือ เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจในการเรียน และพฤติกรรมการเรียน ดังนั้น ครูผู้สอนควรวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนให้มีพฤติกรรมที่ดีในการเรียน เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน และมีแรงจูงใจในการเรียนสูง แล้วบูรณาการผ่านการสอนให้เกิดกับนักเรียนอย่างจริงจัง

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยระดับครู ที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน คือ คุณภาพการสอน และบรรยากาศในการเรียนการสอน ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนควรเน้น 2 ปัจจัยนี้ก่อน โดยด้านคุณภาพการสอนต้องหาวิธีการสอนแบบใหม่ๆ หาวิธีจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้รับความสนใจ และด้านบรรยากาศในการเรียนการสอนควรจัดให้อึดต่อการเรียนรู้ให้มากที่สุด

4. จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และกระบวนการบริหารคุณภาพ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำและใช้กระบวนการบริหารคุณภาพในการบริหารจัดการศึกษาส่วนต้นสังกัดควรกำหนดนโยบายพัฒนาภาวะผู้นำโดยบูรณาการกับการบริหารคุณภาพให้กับผู้บริหารโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- [1] Office of the Basic Education Commission. 2016. **Policy Fiscal Year 2017**. Bangkok: The Agricultural Co-operative Federation of Thailand.
- [2] Daungkaew, R. 2014. **Education Policies Planning and Quality Development Unit 11**. Bangkok: Sukhothai Thammathirat Open University.
- [3] Office of the Permanent Secretary of Defence. 2014. **Framework for the Reform of Thailand in Education**. Retrieved February 10, 2016, from <http://library2.parliament.go.th>
- [4] Panich, V. 2012. **Boosting Students' Learning in the 21st Century**. Bangkok: Tathata Publication.
- [5] The Ministry of Education. 2018. **The Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008)**. Bangkok: Kurusapa Printing Ladphrao.
- [6] Fiedler, F. E. & Chemers, Martin. M. 1974. **Leadership and Effectiveness Management**. Glenview, IL: Scott, Foresman.
- [7] kanjanawasee, S. 2011. **MULTI-LEVEL ANALYSIS**. 5th ed. Bangkok: Chulalongkorn University.
- [8] Inthachai, S. 2012. **The Multi –level Factors Influencing the Balanced Scorecard Efficiency of the schools Under the office of the Basic Education Commission**. Doctoral Dissertation of Philosophy Program in Educational Administration, Burapha University.
- [9] Promsiri, R. 2007. The Multi –level Factors Affecting the Effectiveness of the Secondary Schools with English Programs under the Office of Basic Education Commission. **Journal of Educational Administration Burapha University**, 1(1), p. 85-100.
- [10] Yodlum, L. 2009. **The Causal Factor Effecting Toward Learning Efficiency on Web Based Training**. Doctoral Dissertation of Philosophy Program in Educational Technology, Kasetsart University.

- [11] Sorapan, C. 2008. A Causal Model of Using the Targeting Life Skills Model on Student Qualities. **Journal of KKU Research Journal (Graduate Studies)**, 10(1), p. 104-116.
- [12] Wood, D.R. (1994). **Problem-Based Learning: How to Gain the Most from PBL**. Hamilton: W.L. Griffin Printing Limited.
- [13] Onkaew, J. 2014. An Affecting which Influence Science Achievement of Prathomsuksa 6 Students in School of Phitsanulok Educational Service Area Office: An analysis of multi-level by using hierarchical linear model (HLM). **Humanities and Social Sciences Journal of Graduate School, Pibulsongkram Rajabhat University**, 8(1), p. 18-36.
- [14] Phimchan, T. 2015. **School Administrative Strategies For Enhancing Student Achievement in Schools under the Secondary Educational Service Area Office 39**. Thesis for the Degree of Master of Education (Educational Administration), Uttaradit Rajabhat University.
- [15] Kwankijwongthron, P. 2015. **The Variables Affecting to Teaching Efficiency of Teachers under Secondary Education Service Area Office 10**. Thesis for the Degree of Master of Industrial Education in Research and Evaluation in Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang.
- [16] Danielson, C. 2002. **Enhancing Student Achievement: A Framework for School Improvement**. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- [17] McKinsey & Company. 2007. **How the World's Best Performing School Systems Come out on Top**. Retrieved on July 26, 2017, from <http://www.mckinseysociety.com>
- [18] Salam, S. 2004. **The Factors of Educational Administration Affecting to the Quality of Basic Education Institution, Changwat Roi Et**. Thesis for the Degree of Master of Education Program in Educational Administration, Surindra Rajabhat University.
- [19] Sinthuwongsanont, M. 2012. The Supporting Factors of the Educational Management Affecting Students' Quality in the Northeastern part of Thailand. **Journal of Education Burapha University**, 18(2), p. 115-128.
- [20] Boonclout, P. 2012. **Development Strategies for Small-sized Schools Using Administrative Factors Affecting Student Quality in Inspection Area 13**. Doctoral Dissertation of Philosophy Program in Educational Administration, Ramkhamhaeng University.
- [21] Kaeofai, D. 2015. **Factors on the Academic Affairs Management Affecting the Quality of Learners in schools under the office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 3**. Thesis for the Degree of Master of Education in Educational Administration, Sakon Nakhon Rajabhat University.
- [22] Raudenbush, S. W., & Bryk, A. S. (2002). **A Hierarchical Linear Models Applications and Data Analysis Methods**. 2nd ed. Thousand Oaks, CA: Sage Publication.
- [23] Office of the Basic Education Commission. 2017. **Policy Fiscal Year 2018**. Bangkok: The Agricultural Co-operative Federation of Thailand.
- [24] Pikulkaem, K. 2008. **The Academic Administration Affecting the Quality of Student in the Office of Nakhonpathom Education Service Area 2**. Thesis for the Degree of Master of Education in Educational Administration, Silpakorn University.
- [25] Steers, R.M., & Porter, L.W. 1991. **Motivation and Work Behavior**. 5thed. New York, NY: McGraw-Hill.
- [26] Krug, S. E. 1992. Instructional Leadership: A Constructivist Perspective. **Educational Administration Quarterly**, 28(3A), p. 30-43.
- [27] Boonphak, K., & Innoi, P. 2017. Learning Management for Thailand 4.0 : Active Learning. **Journal of Industrial Education**, 16(1), p.1-4.